

Mapping the money (<http://blog.openspending.nl/>)

Transparantie over overheidsuitgaven

Het Amsterdamse stadsdeel Centrum heeft haar begroting online gezet. 'Mapping the money' is mooi, maar we hebben niets aan cijfers die we niet begrijpen.

Door [Kees Kraaijeveld](#)

Wat doet de gemeente met uw belastinggeld?

Waar geven overheden het aan uit? Welke uitgaven zou u graag kennen? Waar bent u nieuwsgierig naar? Denkt u hier maar vast over na, want binnenkort kunt u het nakijken. Tot op de laatste cent.

Mapping the money, noemen de Britten het. Al jaren brengen ze in Groot-Brittannië nauwkeurig in kaart waaraan de overheden hun geld spenderen. Via radicale transparantie op internet legt de Britse overheid verantwoording af aan burgers. Ze laat precies zien hoeveel ze uitgeeft aan wegen, zwembaden, of aan haar bestuurders.

De cijfers roepen nuttige kritische vragen op. Waarom is het onderhoud van het riool in stad X zoveel goedkoper dan in stad Y? En waarom moet er zo veel worden uitgegeven aan auto's, etentjes en adviseurs?

Zo worden overheden zich door de transparantie bewuster van de uitgaven die ze doen. Elke cent moeten ze immers kunnen verantwoorden. En door cijfers van overheden met elkaar te vergelijken, kunnen ze leren hoe ze belastinggeld zo effectief en efficiënt mogelijk kunnen besteden. De Britten zijn er blij mee.

Goed dus dat het 'open spending'-initiatief nu ook is geland aan onze kant van de Noordzee. De gemeente Amsterdam, om precies te zijn het Amsterdamse stadsdeel Centrum, is de eerste die zijn begroting online heeft gezet. De webpagina heet, in goed Nederlands: www.openspending.nl.

Wat wordt bedoeld met 'aankopen niet duurzame goederen en diensten'?

Het is een mooie eerste stap, vanuit het idee dat andere gemeenten snel zullen volgen. Dan pas kunnen we immers de uitgaven van Amsterdam vergelijken. Het stadsdeel heeft dit jaar een begroting van dik 250 miljoen euro, oftewel 5500 euro per huishouden. De kosten van het bestuur zijn ruim 13 miljoen. Maar of dat nou veel of weinig is, valt zonder vergelijkingsmateriaal dus niet te beoordelen. Wat ook beter moet, is de mate van detail. De begrotingsposten zijn nu nog veel te algemeen omschreven. Vele miljoenen gaan op aan 'overige verrekeningen van kostenplaatsen'. Daar valt natuurlijk geen chocola van te maken.

Naast de details mist de Hollandse openspending-site vooral context. Wat hebben wij – burgers, journalisten, volksvertegenwoordigers, politici – aan cijfers die we niet begrijpen? Op de site moet je kunnen achterhalen wat wordt bedoeld met 'aankopen niet duurzame goederen en diensten'. Zonder context zijn bedragen betekenisloos.

Nodig voor een goed begrip is de vertaling naar de menselijke maat. Hoe vallen, bijvoorbeeld, de uitgaven van de gemeente te relateren aan de belasting die ikzelf betaal? De informatie voor het leggen van dergelijke verbanden is beschikbaar, nu alleen nog de visualisaties die het inzichtelijk maken. De Britten hebben mooi voorwerk gedaan. Zo kun je op ['Where does my money go'](#) precies zien hoeveel geld je als individuele belastingbetaler uitgeeft aan defensie, zorg of onderwijs.

Amsterdam heeft een mooie eerste stap gezet, maar wil 'mapping the money' in Nederland effect sorteren, dan is er meer nodig. Om financiële informatie werkelijk transparant te maken, moet die voor gewone mensen te begrijpen zijn. Details en duiding zijn daarbij onmisbaar.

11-07-2013 / [economie](#)